

**Bruxelles, 17 noiembrie 2023
(OR. en)**

15525/23

COH 88

NOTĂ

Sursă:	Președinția
Destinatar:	Comitetul Reprezentanților Permanenți / Consiliul
Subiect:	Politica de coeziune și autonomia strategică europeană = Schimb de opinii

În cadrul reuniunii Consiliului Afaceri Generale dedicate politicii de coeziune care va avea loc la 30 noiembrie, pe baza documentului președinției care figurează în anexa la prezenta notă, miniștrii responsabili cu politica de coeziune sunt invitați să discute modalitățile în care politica de coeziune poate contribui la promovarea suveranității și a autonomiei strategice ale Uniunii Europene.

Document de referință

pentru reuniunea Consiliului Afaceri Generale dedicată politicii de coeziune

„Politica de coeziune și autonomia strategică europeană”

Deschiderea internațională din ultimele șapte decenii a fost foarte benefică pentru UE și i-a permis să atingă niveluri de creștere economică și de bunăstare socială care ar fi fost imposibil de atins în contextul protecționismului sau al unei Uniuni cu mai puține state membre.

Cu toate acestea, deschiderea internațională a facilitat, de asemenea, **proces de relocare** care ne-au atras pierderea unor cote de piață în sectoare strategice și **o dependență excesivă de țări terțe** în domenii precum energia, materialele medicale, tehnologiile digitale sau alimentele.

În același timp, politica Uniunii Europene în domeniul concurenței și vizarea solidarității și a egalității de șanse în alocarea ajutoarelor și a resurselor publice au condus la situații în care **întreprinderi mari din UE nu au putut concura, în condiții de egalitate, cu mari giganți internaționali**, în legătură cu care există tendința acordării de ajutoare din partea statelor în care sunt situate.

În prezent, schimbările geopolitice, tehnologice și de mediu pe care le traversăm scot în evidență faptul că trebuie să acționăm împotriva acestei tendințe. În același timp, aceste schimbări oferă ocazia de a investi, de a atrage noi întreprinderi și noi locuri de muncă în Europa, de a genera bunăstare și de a ne reduce vulnerabilitățile externe. Acest lucru a fost evidențiat în contextul crizei energetice, al crizei aprovizionării cu materii prime și al crizei inflaționiste cauzate de invadarea Ucrainei de către Rusia, în contextul pericolului unei crize petroliere generate de conflictul israeliano-palestinian în curs, dar și în contextul altor crize de aprovizionare anterioare care au dus la o întrerupere a lanțurilor valorice internaționale.

Prin urmare, este din ce în ce mai important ca **Uniunea Europeană să fie în măsură să dezvolte o structură industrială puternică, rezilientă și orientată spre viitor**, care să îi permită să își protejeze suveranitatea și să își sporească autonomia în situațiile în care instabilitatea internațională se extinde asupra piețelor. În acest scop, Uniunea trebuie să se asigure că marile întreprinderi din sectoarele strategice rămân pe teritoriul european, astfel încât să poată furniza bunuri și servicii care sunt esențiale pentru viitor și să creeze locuri de muncă strategice, de calitate și cu valoare adăugată ridicată.

Desigur, **dezvoltarea industrială a servit adesea drept instrument de dezvoltare teritorială și regională, care reprezintă obiectivul final al politicii de coeziune**, astfel cum se prevede la articolul 174 din TFUE. Într-adevăr, industria, ca generator de activitate economică și de locuri de muncă, este în măsură să inverseze tendințele de delocalizare, atât între regiuni din interiorul Uniunii, cât și dincolo de granițele acesteia. În plus, întreprinderile mari au cea mai mare capacitate de a crea locuri de muncă, de a investi în C&D&I, de a concura la nivel internațional și de a genera un efect de stimulare a dezvoltării în regiunile în care sunt stabilite și în alte regiuni din jurul lor prin generarea unei cereri de bunuri și servicii intermediare. Astfel, dezvoltarea industrială a marilor întreprinderi din sectoarele strategice, sprijinită de fondurile politicii de coeziune, ar conduce la o **mai bună calitate a vieții pentru cetățeni, cu rate mai ridicate de creare de locuri de muncă și o mai mare suveranitate a Uniunii, creând, de asemenea, un efect de domino asupra tuturor activităților Uniunii Europene**. Aceasta contribuie, de asemenea, la consolidarea rezilienței economiilor regionale, prin construirea unei capacități de producție industrială și a unor lanțuri valorice adaptate exigențelor viitorului.

În acest sens, **politica de coeziune joacă un rol esențial, întrucât poate contribui la autonomia strategică a Uniunii și la protejarea suveranității acesteia prin intermediul fondurilor sale**. Prin urmare, dezvoltarea acestor sectoare strategice, cofinanțate de FEDR, FSE+, Fondul de coeziune sau Fondul pentru o tranziție justă, ar contribui, la rândul său, la dezvoltarea fiecărei regiuni a UE și a UE în ansamblu.

În acest context, **politica de coeziune ar putea finanța întreprinderile în cadrul unei industrii competitive**, care să fie **capabilă să opereze pe piețe internaționale mari**.

Nu este vorba numai de a dezvolta o industrie europeană, ci și de a-i da **posibilitatea de a concura cu giganții internaționali din țări precum Statele Unite sau China**. În acest scop, trebuie să putem utiliza politica de coeziune în așa fel încât întreprinderile mari din sectoarele strategice să rămână pe teritoriul european, contribuind astfel și la reducerea disparităților regionale.

Acest lucru ar permite Uniunii Europene **să își reducă dependența externă de** tehnologiile care se pot substitui unor materii prime sau sectoare în care Uniunea nu are un avantaj competitiv. Ar putea fi cazul surselor de energie poluante, de exemplu. De asemenea, acest lucru ar putea contribui la **reducerea riscurilor care decurg dintr-o posibilă întrerupere a lanțurilor valorice internaționale** în contextul unor conflicte sau tensiuni internaționale. În mod similar, ar putea contribui la **combaterea riscurilor generate de schimbările climatice**, prin consolidarea unei industrii axate pe sectoare curate și cu emisii mai scăzute de gaze cu efect de seră. În cele din urmă, ar contribui cu siguranță la **crearea de locuri de muncă de înaltă calificare și la generarea de productivitate marginală și de salarii ridicate**, ceea ce ar duce, în cele din urmă, la o îmbunătățire a calității vieții cetățenilor.

Având în vedere cele de mai sus, am dori să profităm de ocazie pentru a reflecta asupra următoarei întrebări în cadrul acestei reuniuni a Consiliului Afaceri Generale/Coeziune:

Cum poate contribui politica de coeziune la promovarea suveranității Uniunii Europene și a autonomiei strategice a acesteia, într-un moment în care este mai mult ca niciodată necesar să se stimuleze competitivitatea internațională a marilor întreprinderi din sectoare strategice, ca factori determinanți ai creării de locuri de muncă și de bogăție în toate regiunile Uniunii Europene?